

Välkommen till STORSAND

Storsands Samfällighetsförening

Storsands samfällighetsförening bildades 1990 och i föreningen ingår 113 fastigheter varav ett fåtal är obebyggda. Även om flera av fastighetsägarna kommer från Hudiksvallsområdet så finns många som kommer från andra delar av landet. Vi har faktiskt medlemmar som bor så långt bort som i Danmark, Tyskland och USA.

Området omfattar fastigheter som har utfart mot Storsandsvägen samt Domänvägen, Rullstensvägen, Ringvägen och Tallvägen. Föreningen har till uppgift att ansvara för de gemensamhetsanläggningar som ingår i området bland annat då strandområdet som sträcker sig mellan de två bäckar som mynnar ut på den södra respektive norra badstranden. Dessutom ansvarar föreningen för de olika grönområden och vägar som finns inom samfälligheten, utom Storsandsvägen som ingår i Lakbäcksvägens samfällighetsförening. Föreningen har också del i en byggnad där det finns ett litet sammanträdesrum samt förråd för motorsåg, rój såg och en del andra av föreningens tillhörigheter.

Även om föreningens styrelse har ansvaret för att allt skall fungera så är det ändå upp till var och en av medlemmarna att se till att trivselen på området bevaras. Alla kan ju ta med sig soporna hem efter ett besök på badstranden och de två toaletter som finns på badstränderna får alla hjälpas åt att hålla rena och fräscha. Hundarna skall hållas kopplade och självfallet tar hundägaren upp bajset efter sin hund. En vädjan till bilisterna är att hålla sig till gällande hastighetsbegränsning på 30 km/tim som gäller inom området. Många bilister nonchalerar detta och utsätter framförallt barnen och andra oskyddade trafikanter för fara.

Styrelsen väddar också till alla medlemmar att delta i de städdagar och sammankomster som föreningen anordnar och då man kan prata ihop sig om vad man kan göra för att området skall bli än trivsammare.

Ett viktigt forum där föreningens angelägenheter kan diskuteras är årsstämman. Observera att en motion till stämman måste lämnas in senast under april månad. Vilka som sitter i styrelsen finns anslaget på föreningens anslagstavla intill nedfarten till hamnen. På tavlan finns också föreningens stadgar anslagna liksom de bestämmelser som gäller för de skogsbevuxna områden som sköts av samfälligheten. Här framgår bland annat att alla fastighetsägare skall se till att deras tomter är ordentligt utmärkta mot befintliga grönområden. Självfallet skall alla rätta sig efter allemansrätten och intrång på grönområden får inte ske. En viktig sak att tänka på är att vid en försäljning av en fastighet inom samfällighetens område måste detta meddelas till styrelsen.

En annan samfällighet som fastighetsägarna måste tillhöra är Lakbäcksvägens samfällighet och till vilken det betalas en avgift beroende på det andelstal som åsatts respektive fastighet.

Inför varje årsstämma i de två samfälligheterna kommer inbetalningskort och skriftlig kallelse till respektive årsmötet. Dessutom finns ett flertal andra frivilliga föreningar att tillhöra.

På mittuppslaget finns en karta med såväl fastighetsbeteckning som gatuadresser. Observera att det är en adresskarta varför en del öar och stenar i vattnet inte finns med. Inte heller är hamnen och de två andra båtuppläggningsplatserna markerade.

Övriga föreningar och stranden

Storsands hamnförening

Föreningen bildades 1989 och 1992 byggdes hamnen som omfattar ett 50-tal båtplatser. Dessutom finns en klubbstuga inom hamnområdet. En nerkörningsramp finns också liksom en gemensam båtavn för sjösättning och uppdragning av båtar. Vilka som sitter i styrelsen och vilka som är hamnfogdar finns anslaget på klubbens informationstavla.

Andra båtplatser Samfällighetsföreningen har upplåtit mark för båtplatser för medlemmar som inte tillhör hamnföreningen. En av dessa platser ligger omedelbart norr om båthamnen medan den andra ligger strax söder om norra badstranden.

Vattenföreningar

Inom samfälligheten finns ett flertal olika vattenföreningar. Du som är nyinflyttad och inte vet vilken förening du tillhör kan fråga grannen.

Stranden

Badstranden är en av de finaste i kommunen och det är inte bara boende i Storsand, Låkbäck och Dressviken som söker sig ut till det hår badparadiset. Såväl på den södra som norra stranden finns toaletter som sköts av samfällighetsföreningen. På den södra stranden finns dessutom ett volleybollnät uppsatt samt en grillplats iordningställd.

Längre tillbaka på 70-80-talen var det ofta stora grill- och surstömmingsfester på stranden men numer är det främst spontana fester.

Däremot arrangeras årligen midsommarfest på hamnplan och dessutom brukar det bli en och annan grill- och suringfest där.

Kiosken

Kiosken drivs i privat regi. Tider för öppethållande meddelas inför varje säsong.

Under årens lopp har det hållits flera surstömmingsfester och partyn på stranden.
foto: Staffan Andersson

Lakbäcks tennisklubb

Klubben bildades i mitten av 90-talet och har ett 50-tal medlemmar. Tennisplanen ligger efter vägen ut mot Dressviken. Från början drev klubben även en minigolfbana men den är nu nerlagd.

Fotbollsplanen

Fotbollsplanen, som ligger efter vägen ut mot Dressviken, har sedan 30-talet år tillbaka arrenderats av Dressvikens samfällighetsförening och dess föregångare. De har haft 5-årskontrakt med markägaren Domänverket. Nu är det ny markägare och hur det blir med ett framtida arrende vet man inte i skrivande stund. Förhoppningsvis blir det en fortsättning.

Vandringsleder

Samarbetsföreningen för Dressviken, Lakbäck och Storsand fick 34.000 kronor i EU-bidrag för att ställa i ordning en vandringsled i området. Den aktuella leden sträcker sig från fotbollsplanen upp mot grillplatsen på Stormyraberget och vidare norrut med en avstickare till vändplanen längst upp på Domänvägen för att sedan gå vidare till vändplanen längst norrut på Storsandsvägen.

Men vandringsleden fortsätter vidare berättar Sören Johansson som varit med och röjt och märkt ut leden. Från Storsand går leden upp till Vårdkaseberget, eller Skatberget som det också kallas, varifrån man har en väldigt fin utsikt. Sedan kan man vandra ner till Stensövalen och därifrån till Bergön. Där delar den sig vid Kimsundet. En led går ut till Bergöns kapell medan en annan led går vidare norrut till Sägtäkten. Från Storsand och till S\$gtäkten har 52 markägare gett sitt tillstånd till vandringsleden. Leden fortsätter sedan upp till Njurunda med avstickare ner till alla fiskelägen som finns efter sträckan.

Skoterleden

En skoterled som gör det möjligt att enkelt ta sig in mot Hudiksvall eller ut mot Hornslandet finns också. Leden passerar Lakbäcksvägen mellan storsten och traktorvägen någon kilometer söder om Storsand. Den östra slingan sträcker sig mot Lillsand i Arnöviken och mot Arnösundet till Mörtsjön och Hällkrok. Därifrån en slinga ner mot Vågen ute i Hölick. En annan slinga går på södra sidan av Hornslandet till Arnön. Den västra slingan går in mot Sanna i Hudiksvall och passerar bland annat Håcksta, Kyrkgränden, Nordenholm och Vij.

*Det blev också en stunds dans på den provisoriska dansbanan
Foto: Staffan Andersson*

Sophämtning

För villor och fritidshus med hämtning var 14:e dag följer här några exempel på de nya taxorna från 1 januari 2002 för de vanligast förekommande kärlestorlekarna.

Villor

130 liter	661:-/år
190 liter	842:-/år
240 liter	992:-
/år Fritidshus	
130 liter	476:-/år
190 liter	567:-/år

Grovsopor

Från 2002 kommer grovsophämtningen att utökas från fyra till sex gånger per år. Hushållen kommer också att tillsammans med grovsoporna kunna lämna ett ur hushållsavfallet utsorterat brännbart avfall som av kommunen kommer att skickas till förbränning och energiutvinning, istället för som idag deponering på Ulvbergets avfallsstation. Precis som tidigare kommer hämtning av grovsopor och nu även brännbart avfall att hämtas efter budning.

Budnings- och hämtningsmånader blir januari, mars, maj, juli, september och november. För fritidshus endast maj, juli och september.

Budning innebär att du under första hälften av månaderna kan ringa och meddela att du har grovsopor och/eller brännbart avfall så hämtas detta under den andra hälften av månaden.

OBS! Från och med 2002 skall du ringa till kommunens renhållningsentreprenör Sita (fd Sellbergs) telefon 0650/94745 när du budar ditt avfall.

Grovsopor är hushållsavfall som normalt inte ryms i sopkärlet, exempelvis kasserade möbler, cyklar, skidor, spisar, kyl och frys, tvättmaskiner, diskmaskiner, barnvagnar, tvapparater och annan hemelektronik. Byggmateriell/avfall, trädgårdsavfall, bildelar samt jordbruksredskap är ej att betrakta som grovsopor. För dessa material förligger egen transportskyldighet. Sorterat i återvinningsbara fraktioner (trä, plåt, papper mm) får dessa lämnas kostnadsfritt vid kommunens återvinningsgårdar på Ulvberget i Hudiksvall och i Delsbo.

Observera att förpackningar av plast, papper/wellpapp visserligen är brännbart material, men får inte lämnas i samband med grovsophämtning. Förpackningar av plast, papper/wellpapp liksom förpackningar av metall och glas skall hållas åtskilt och lämnas till de återvinningsstationer som finns "ute på stan".

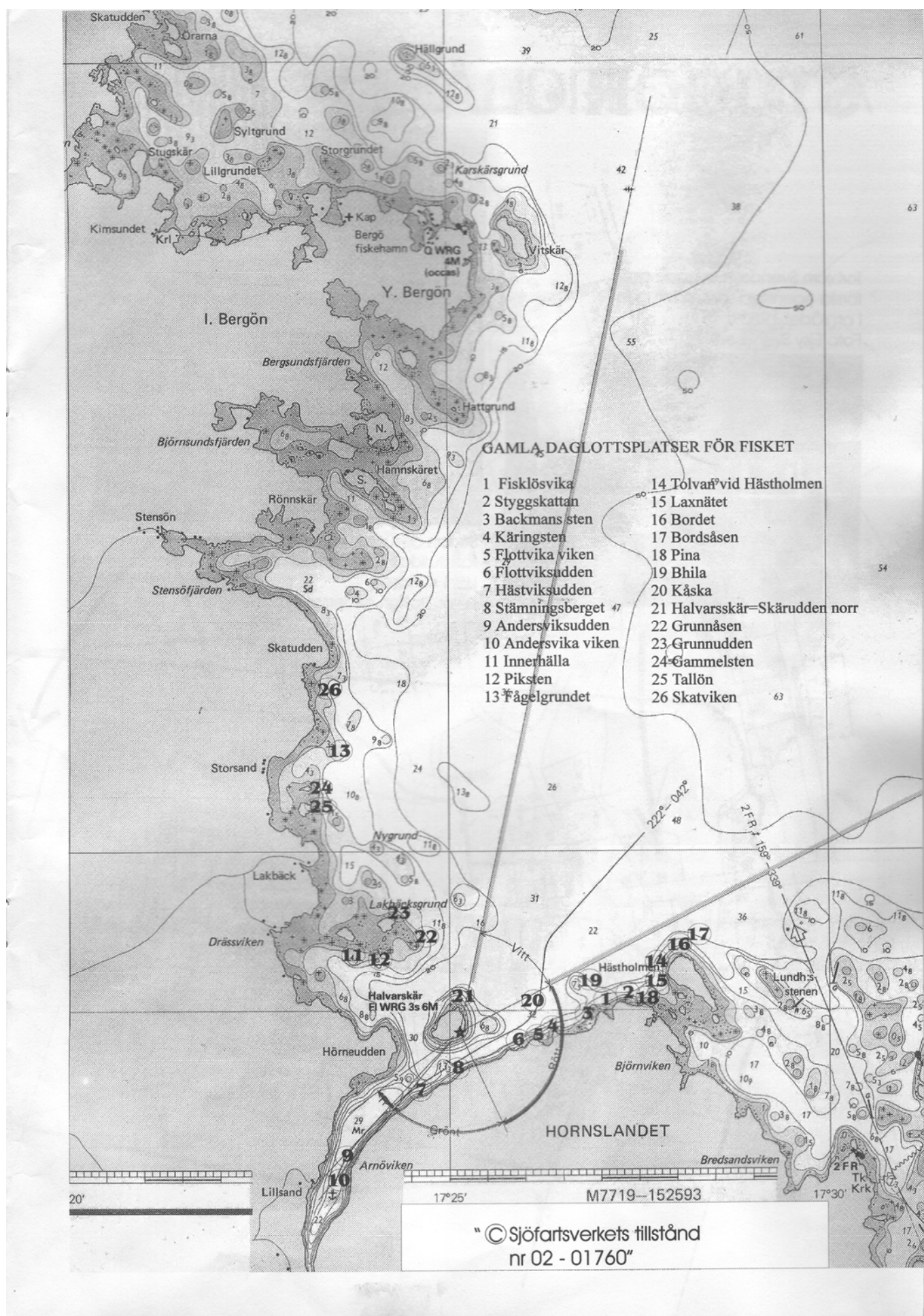
Slamtömningstaxa

Budning slamtömning, tank 0-3 m3	543kr
Budning slamtömning, tank 3-6 m3	658kr
Budning slamtömning, brunn 0-2 m3	529kr
Tillkommer tippavgift slam (per m3)	114 kr
Tillägg akutbeställning (inom 24 tim)	146 kr
Samtliga priser inklusive moms.	
För beställning av slamtömning ring 0650/38069 eller 38262, Ytterligare information om hämtning av grovsopor/brännbart avfall kan fås genom kommunens Tekniska förvaltning telefon 0650/38080 eller 0650/16770.	

Kompletteringstrafik Kompletteringstrafiken är en komplettering av den reguljära linjetrafiken. Den här trafiken är i första hand avsedd för att de kommuninneboende som bor vid väg utan linjetrafik skall kunna nå olika former av samhällsservice. För att få åka med kompletteringstrafiken skall du vara bofast på adressen och ha minst två kilometer till närmaste busshållplats. Från Storsand kan man åka in till Hudiksvall helgfri tisdag och fredag kl. 09.45 med återresa kl. 15.35. Priset för enkel resa är 15 kronor.

Såväl fram som återresa skall beställas senast kl. 19.00 dagen före resdag på telefon 020/646465.

Översiktsbild Storsand och Lakbäck

STUGOR - BÅTAR - BAD

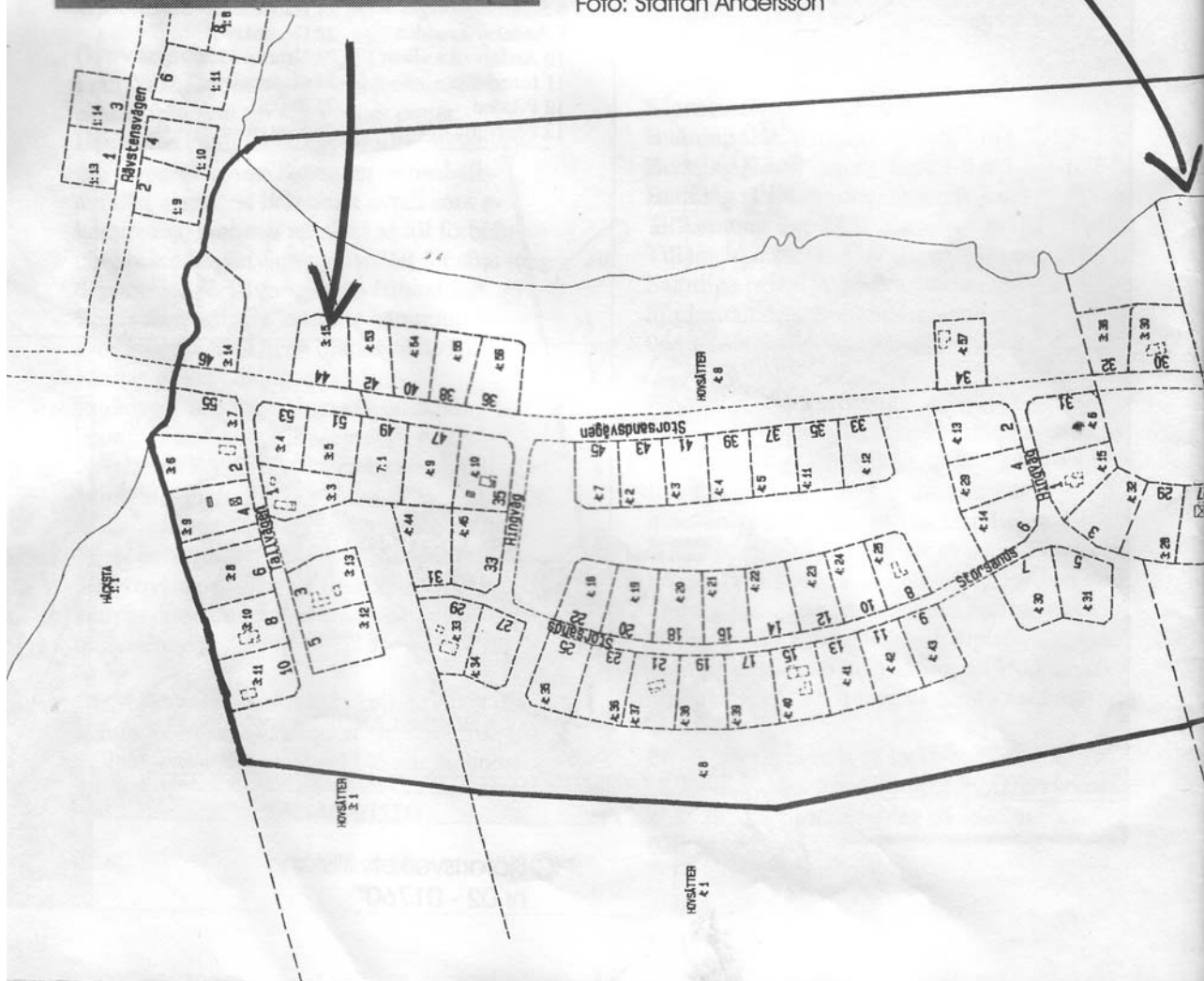
Torbjörn Svendsen byggde den första egentliga sommarstugan i området 1953.

Foto Elsy Svendsen

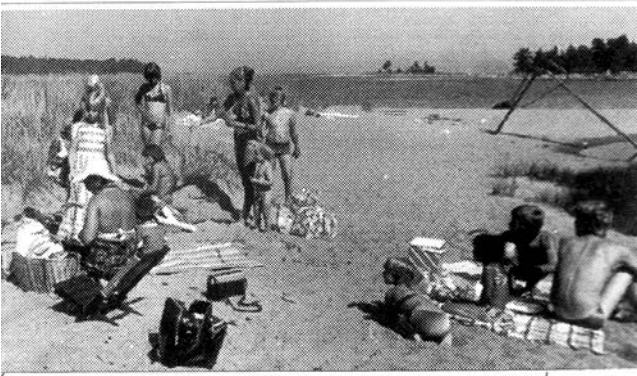

Sedan den nya byggnadsplanen fastställdes byggdes hamnen. Här i slutfasen.

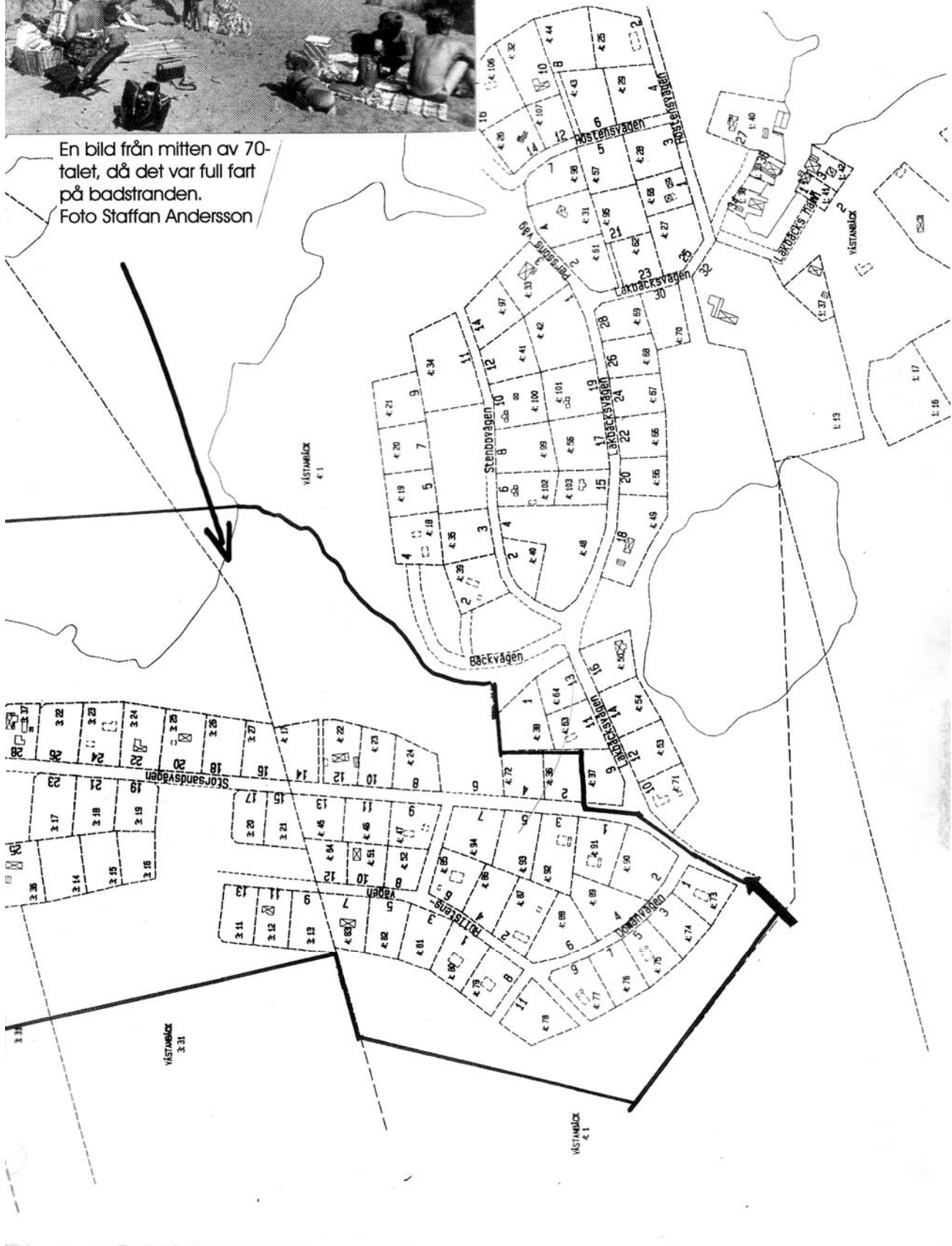
Foto: Staffan Andersson

ADRESSKARTA

En bild från mitten av 70-
talet, då det var full fart
på badstranden.
Foto Staffan Andersson

Storsands historia

Storsand började bebyggas med fritidshus i början av 50-talet. Men redan W 300 år sedan var det liv och rörelse i området. främst då i Lakbäck och delvis i Dressviken då bönder från framförallt Våstanbäck och Oppby hade sina fiskeboningar i området. En av de äldsta uppgifter vi hittat är hämtade ur Olof Bromans Glysisvallur. 18 häftet del 111:9.

Där skriver han "Lakbäck kallas den fiskehamn, som ligger uti en liten bukt vid fasta landet på norra sidan (emot Norden) där sockenbönderna från Våstanbäck och Oppbyn ha sina fiskebodar. De idkade strömmingsfiske endast med skötar sedan notfisket om våren stannat i Hagen, som ligger ifrån på södra sidan om Hornslandet. Skötfisket sker strax utanför bodarna vid Lakbäcksgrundet eller ock österut utanför Arnösundet.

Laxnät brukas inte här och inte heller är här sedan 1679 något taxerat sälfiske, ehuru taxan tidigare var 1 lispund och 7 mark späck (ca 10 kilo).

Siknäten brukas nu sällan sedan också det fisket minskat mycket efter 1709. Man ser också nu hur sjöbodarna tidigare varit byggda längre upp där de måst skyddas mot havsvågorna med bålverk, emedan de stod för öppen sjö från norr."

Så långt prosten Broman född 1676 och död 1750. Men när det gäller sälfångst med nät pågick det åtskilliga år senare och slutade inte förrän en bra bit in på 1900-talet.

Sedan finns Erik Johan Arborens dagböcker från tiden kring förra sekelskiftet och några årtionden framåt. En fantastisk läsning men mer om hans liv i Lakbäck längre fram i texten.

Ett par som kan berätta om fritidsområdets framväxt på Storsand är Lennart Eriksson i Häcksta och Sören Johansson, Lakbäck. Den sistnämnde är född och uppväxt i Lakbäck där pappa Gösta och mamma Nanny var fiskare. Han har forskat bakåt i tiden och i minst fyra generationer har hans

förfäder på mammans sida fiskat i Lakbäck. Han brukade ofta sitta och lyssna på sin mormor som berättade hur folk från socknarna runt Hudiksvall och upp mot Ljusdal kom ner till Lakbäck för att köpa saltströmming. De som fiskade här ute då hade till och med stående beställningar år efter år.

12 båtlag fiskade

Vid förra sekelskiftet fanns här 12 båtlag som fiskade. Det var visserligen inga stora båtar men det var jobbigt, för på den tiden måste fiskaren själv ta reda på fångsten och salta den eller göra surströmming av den. Men redan 1926 hade antalet båtar i Lakbäck minskat till 4. I Dressviken fanns 2 båtlag. Det framgår av fiskeriinstruktörens rapport för året.

Sören var den siste aktive fiskaren i Lakbäck när han lade av på 90-talet.

-Det gjorde sig själv på grund av sälplågan säger han. Då hade Arborens och Arvid Viik i

Dressviken redan lagt av. Den sistnämnde lämnade förresten Dressviken i samband med att det blev ett fritidsområde där. Han flyttade sina bopålar ut på den yttersta ön på Lakbäcksgrundet. Fortfarande finns hans boning kvar på ön. Otroligt att en ensam person kunde klara bygget helt på egen hand. När jag växte upp var det hopplöst att ta sig hit ut till Lakbäck. Det fanns bara en basväg avsedd för hästtransporter, berättar Sören.

Förste bofaste var Arborens

De första riktigt bofaste i Lakbäck var Arborens. Erik Johan Arborea (han med dagböckerena) och pappa till Johan Arboren samt Erik Johans två bröder, Per Rosen och Andreas Andersson, fiskade alla här ute. -Andreas var min morfar och var född 1875. Bönderna nere i byn hade fisket som sin delvisa försörjning. Morfar var faktiskt den förste i området som på 20-talet köpte en motor till båten. Det var en Jung 3:a. Tidigare fick man ro eller segla sina fiskebåtar.

Lennart Eriksson var 1948 i Storsand och körde fram virke åt sin far.

På den tiden fanns bara en skogskoja till hälften nergrävd i sanden strax söder om bäcken på den plats där Nordlings nu har sin stuga. Sedan fanns en koja längre upp på berget där jag bodde, berättar han.

Ivar Ruudh byggde en stuga för sitt skogsarbete. Den köptes senare av Martha Sundin och blev då sommarstuga. Erik och Lisa Sköld fraktade på tidigt 50-tal dit en övernattningsstuga men den revs senare. Den var placerad intill den plats där samfällighetsföreningen och hamnföreningen nu har sin gemensamma förrådsbod.

Första fritidshuset

Men den första stuga som byggdes som fritidshus och fortfarande finns kvar byggdes av Torbjörn och Elsy Svendsen.

De köpte en gammal fiskeboning i Lakbäck av Gustaf Ruudh som i sin tur hade köpt den av en bonde i byn. Landhöjningen hade gjort sitt. Fiskeboningen stod längst in i hamnen och kunde inte längre användas för fisket. Timret märktes och plockades ner och sedan bogserade fiskaren Gösta Johansson virket från Lakbäck in till Storsand. På den tiden fanns ingen väg ut till Storsand utan det var främst båttransport som gällde.

En Hudiksvallsbo som tänkt bygga sig ett fritidsparadis i Storsand hade verklig otur. Året var 1955 augusti månad. Han hade kört dit virke, ett 50 tal masonitplattor, takpapprullar, målarfärg m.m. Allt upplagt strax nedanför den tilltänkta tomten. Torsdagen 7 augusti slog stormen till och Hudiksvallsbon fick leta reda på det som fanns kvar av "sommarstugan" längs stranden. Den första detaljplanen för Storsand upprättades 1957. En andra 1974 och den nu gällande fastställdes av länsstyrelsen 16 maj 1991. Redan när den första detaljplanen upprättades, fanns, eventuellt med undantag av ett, nio fritidshus på ofri grund. I och med den senaste planändringen har tomplatser skapats för dessa hus. I slutet av 1950-talet byggdes vägen genom Storsandsområdet. Elström kom till området i augusti 1969 och

15 år tidigare drogs de första telefonledningarna.

Numer har fritidshusfolket tagit över området helt och hållet men i gamla tidningslägg kan man läsa att "förr om somrarna" kunde det vara upp mot ett 80-tal som fiskade här ute men som senare sökte sig andra utkomstkällor.

Erik Johan Arboren

Men låt oss förflytta oss bakåt till förra sekelskiftet och låta Erik Johan Arborens dagböcker berätta om livets vedermödor och glädjeämnen. Dagböckerna har också varit utlånade till Statens sjöhistoriska museum för kopiering. Dessutom har en hel del avsnitt ur dagböckerna återgetts i HT och Kuriren på 70-talet.

Dag för dag år efter år skrev Erik Johan sina dagböcker. Han var född i Västanbäck 1862 och blev 78 år gammal. Han var fiskare, säljare, jordbrukare, vintertid kringresande strömmingsförsäljare, skrotuppköpare, tidnings- och bokförsäljare, livförsäkringsagent och underhållare med framförallt sin fonograf.

Helena Broheden och Augusta Arboren bär skötar ut till gistvallen där de hängs upp för torkning. Bilden från Rogsta Hembygdsförenings bildarkiv.

Den äldsta dagboken jag lånat är skriven 1903. Det är 16 år efter det att han flyttat ut till Laksbäck. Den 19 januari skriver han:

Måndag var jag på sammanträde i Norrgården det var frågan om att Kustbo skulle bli skattlagd och graderat till sommaren det var bal på qvällen spel och musik Tisdag var jag hemma och körde några lass jödsel samt körde upp till storsandskojorna och såg efter hur dom hade det där.

Vi hoppar fram till augusti som blev en ganska så bra fiskemånad och Arboren kände sig ganska nöjd som det verkar.

Lördag fick vi 4 tunnor strömming. Jag for upp till Kyrkgränden med 6 fjerdingar och körde med Allbo för sista gången. Ty på söndagsmorgonen kom det en man hit och köpte honom för 500 kronor. Jag är ganska belåten med affären förstår ni.

12 augusti onsdag var jag till Rogsta Statsjon och hämta Gustaf Bodin med fru från Iggesund och på qvällen rodde vi dem till Bålsön och lade skötar.

Torsdag fick vi 11 fjerdingar på 3 slängor.

Fredag morgon fick vi 16 tunnor färskströmming det var ju ganska bra och du vet vad di andra var afundsjuk på oss. Vi for dit på qvällen igen.

Lördagmorgon fick vi dra upp Svartskötar snopna må ni tro men det gör ingenting.

9 september. Onsdagmorgon fick vi en half fjerding som vi sålde åt en Delbo. Jag rodde Lasse Norgåln i Hollsjö på Kuggören. Han fick 12 fjerdingar der och jag fick en krona för rodden. Torsdag var jag till Hudick och sålde 113 kannor lingon för 10 öre kannan och så for jag åt Nordenholm hem och köpte grismjöl och grötmjöl m. m. (en kanna 2,6 liter).

Ingen säl blev det heller under hela oktober månad. Inledningen vädermässigt blev grym.

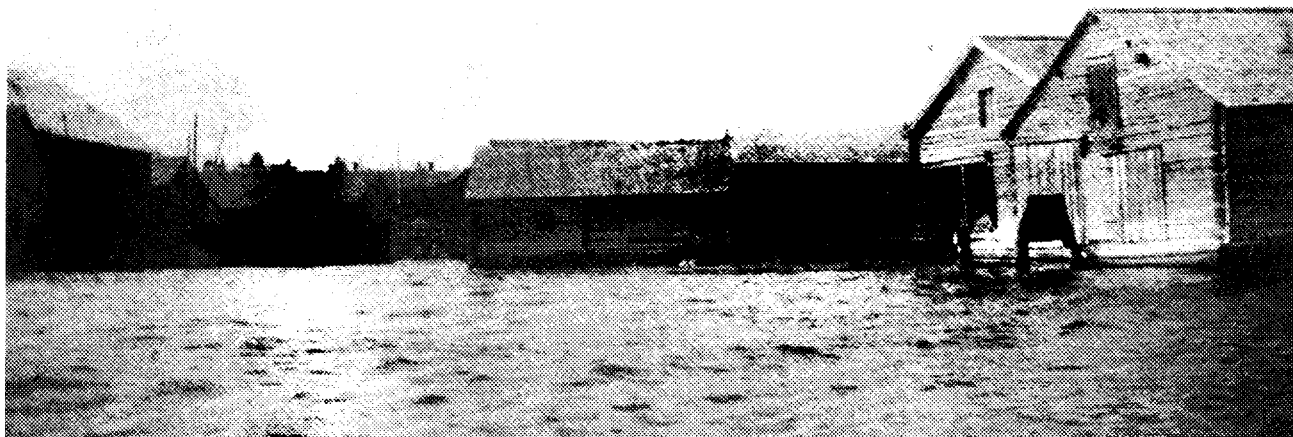
Lördagen 3 var det ett himmelsens väderjag har aldrig sett en sådan storm på 16 år som jag har bott i Laksbäck jag hade fullt sjå hela dagen med båtar och alt som sjön ville åt. Oväder har det ofta varit och med jämna mellanrum kommer det ordentliga sjösprång. Han berättar några år senare hur två av sjöbodarna i Laksbäck, flera båtar och bryggor slogs sönder. Det blev skador för 1000-tal skriver han. En månad senare söndagen 1 november skriver han: idag har vi varit på Bålsön pojarna och jag och i förbifarten såg vi efter nätena samt tog upp fyra af dem och ingen själ varken på nät eller bössa. Ingen själ den här månaden heller.

Annars betalades på den tiden tre kronor i skottpengar för varje sälhuvud. Det ökades senare till ända upp mot 25 kronor enligt uppgift. Idag blir det böter om man åker ut och skjuter en säl eller om man skulle drista sig till att lägga ut några sälnät.

I slutet av november berättar han hur han var in till Sanna med närmare 50 kilo mossa som han kritsade bort liksom hur han i december sprang runt i gårdarna och sålde julkort och jultidningar. Somliga betalade somliga inte har han antecknat i dagboken.

I kassaboken för julmånaden har han antecknat 25 öre kilot för mossan, jultidningar 5 kronor, julkort m.m. 6 kronor och för putäljer 2,15 kronor.

Förevisning av säl samt fonografspelning inbringade 17,75.

Laksbäcks fiskeläge i 1900-talets början då 12 båtlag fiskade. Vid ett enormt sjösprång förstördes bl a den sjöbod som syns längs till höger på bilden. Fotot lånat av Sören Johansson.

Tjänste på fonografen

På julaftonen antecknar han hur han körde hö och högg ved samt att han var ut på sjön två gånger. Juldagen och annandagen var han hemma och läste men på måndagen efter var han i sockenstugan och hade en föreställning med fonograf och sterieskåp. En lördag i mitten av januari 1904 åkte han in till stan och sålde mossa och smör samt tre orrhönor åt sonen Johan.

Dessutom fick han skottpengar för ett sälhuvud han hade med sig. Några dagar senare var det ett oväder och då passade han, som så många gånger tidigare, på att smälta tran av det sälspäck han hade. Det fick inte brännas. En del tran använde han sedan för eget bruk. Det var gott och nyttigt att dricka för såväl folk som kor och hästar. En del användes till olika impregneringar och bland annat i rödfärg. Men en del tran han fick ut av sälspäcket såldes vidare. Sälköttet såldes eller också åt man det som omväxling till fiskdieten. Han tillverkade också olika medikamenter som tydligen var effektiva och efterfrågade. Främst var det laklever som användes. Den hängdes upp på spett och torkades sedan över spisen. När romkornen var torra maldes de. Ett vitaminrikt pulver blev resultatet och det verkar också ha varit lättsålt.

Han berättar också ibland om hur han och pojkarna rodde eller seglade upp till Hvitskäret utanför Bergön för att sälja saltströmming och för att köpa salt. Där hade handlaren Sven Erik Johansson kring förra sekelskiftet en affärsrörelse och där lade skutorna till. Det var dit som Arborens

och andra fiskare i Lakbäck åkte för att ibland sälja sina saltströmmingstunnor. Likaså återkommer ordet opplänningar ofta i hans dagböcker. Det är bönder innifrån landet som kom ut till Lakbäck för att köpa sina saltströmmingstunnor och ibland även färskströmming. Ofta följde de också med ut och lade skötarna.

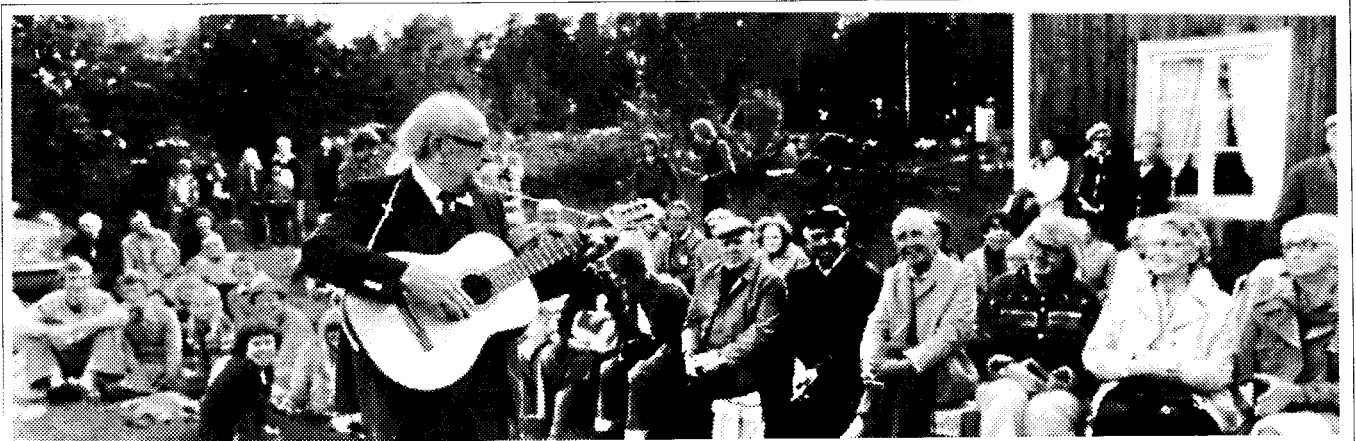
Det ordnades också med husförhör några gånger hos Arborens i Lakbäck. Det var en tradition som följde med kommande generationer i huset då det ordnades med prästhelger i Lakbäck och som många av oss äldre sommargäster minns med glädje

Till fargalten med suggan

Men Arborens var som sagt inte bara fiskare. En hel del tid fick han och hustrun Lena ägna åt djuren och marken på vallen. Luciadagen, en onsdag, for han till Norsta och beställde Fargalt "ty vi tänker ut med Suggan och få Grisar till våren," skriver han.

Torsdag var Johan och jag till Norsta igen och vi hade suggan med ty vi skulle få ett dussin Grisar till vår. Det gick nog bra men så kosta det också fyra Krigare. Erik Johan var nog en snäll person vilket kanske framgår av dagboksanteckningarna från den 23 december. Fredag var jag ut till Arnön med några Bibelhäften och så solde jag några Jultidningar och så hade jag med litet mat till Lars Johan och Greta Stina ty de är utan jämt.

Några stora summor pengar rörde man sig inte med kring sekelskiftet och 1904 års totala inkomst blev enligt Arborens kassabok 1.188 kr och 72 öre medan utgifterna blev något högre 1.278 kr och 60 öre.

Husförhören ersattes med prästhelger och här är Calle öst hos Arborens på en friluftsgudstjänst. foto: Staffan Andersson

Vi hoppar fram till lördagen 8 april 1905 för att se hur det gick för suggan. *Och Jag skodde Donna framtill och körde ved från Bomyra till sent på qväll. Gumnian hade tandverk och Suggan Grisa 13 stycken på natten.*

Drunkningsolyckan

Åren går och dagarna följer i stort sett samma mönster men när vi kommer fl-am till oktober månad 1918 sker den tragiska händelse när Erik Johans son Anders Erik försvann efter en sjöolycka.

Anders Erik och hans 3 år äldre broder Johan Arboren hade tillsammans åkt ut för att ta upp strömmingsskötarna. Det blåste stormvindar och fiskelyckan var enorm. Båten tyngdes ner av den stora fångsten. Skötarna hade de lagt nordost om Hästholmen. På hemväg slog några brottsjöar över båten som började sjunka

Båda bröderna hamnade i vattnet och Anders Erik återfanns aldrig. Johan kämpade i det kalla vattnet och tror själv att han sam fem kilometer innan han nådde land intill Arnöviken dit han sedan släpade sig längs stranden och kunde räddas.

I faderns dagboksanteckning för de närmaste dagarna efter den tragiska händelsen skriver han om det sökande längs stränderna och de draggningar som utan resultat genomfördes på olycksplatsen.

Några år in på 1920-talet övertar sonen Johan Arboresn och hans hustru Augusta föräldrahemmet i Lakbäck sedan fadern Erik Johan byggt ett nytt hus i Åkre, Rogsta. Huset kallade han för Erikslund. Den äldsta dagboken jag låst år från 1925 och då han bott några år på Erikslund. Fisket verkar han ha slutat med, men arbetar desto mer med djuren på gården samt hade en del körningsuppdrag.

Bland annat fick han i juni 111 kronor för körning åt ostkustbanan.

Så långt Erik Johan Arboren och hans dagböcker.

Nu till något helt annat...

Johan och Augusta Arboren hjälptes åt med fisket. Fotot lånat av Rogsta Hembygdsförening

Första lovliga älgjakten

Den första lovliga älgjakten i området finns omskriven i Rogstabladet. Året var 1941. Tilldelningen var endast en tjur och gällde hela Rogsta, från Sågtäkten till Hornslandsgränsen. Bara fem jägare anmälde sitt intresse. Att jakten skulle bedrivas i Västanbäck och ner mot Storsand var självskrivet. Jonne Sjöblom hade inhägnat sitt skogsskifte med 4-5 strängar till 1,5 meters höjd. Än i dag kan vi se resterna av stängslet som gick ända ner till Storsand. Det fanns ett insläpp och ett utsläpp i stängslet och där skulle passkyttarna sitta. Hundarna fick också upp en älg men den skadesköts och hittades först dagen efter. Men rykten förtäljer att det allt som oftast tjuvskjutits en och annan älg. Och i Lakbäck finns enligt vår sagesman en älggrop där tjuvjägare tidigare förvarat nersaltat älgkött i trätunnor. Sådana gropar finns på flera andra håll för man ville inte förvara allt köttet på ett och samma ställe

Vårdkase och kanoner Vårdkaseberget eller Skatberget som det står på en del kartor ligger mellan Storsand och Stensön. Vårdkasar har funnits runt om i landet och användes i orostider för att varna för annalkande fiender. På en högt belägen plats byggdes en stapel av trä, stubbar och ris som antändes när fienden nalkades. När röken syntes var det dags att sätta sig i säkerhet eller beväpna sig för att kunna möta fienden. Den vandringsled som går från Storsand mot Stensön passerar just platsen där Rogstas vårdkase en gång i tiden fanns. Av betydligt senare datum är de i berg insprängda bunkar som funnits längs våra kuster och av vilka två funnits i Lakbäck. Den ena kanonen skulle försvara inloppet till Arnöviken medan den andra hade siktet inställt mot eventuella fiender som skulle landsättas i Storsand. Under senare hälften av 1990-talet monterades kanonerna ner och såldes till skrot.

Arborens fastighet, Västanbäck 13, var mötesplats för många olika sammankomster. Den här bilden är tagen någon gång mellan 1910-1920 och föreställer någon slags militärövning. Kanske är det Landsstormen som var dåtidens hemvärn. Bland de som finns på bilden är militären Gustaf Lehman och Erik Johan Arboren. Bilden från Rogsta Hembygdsförenings arkiv.

Källhänvisning:

Glysisvallur, Olof Broman
Rogsta, Tryggve Berglund Hälsinglands museums förlag
Rogsta-bladet, Rogsta Hembygdsförening

Hudiksvalls Tidnings arkiv
Hälsinglands Museums text- och bildarkiv
Rogsta Hembygdsförenings bildarkiv
Intervju med namngivna personer